

HÁRMAS-KÖRÖS

HITBUZGALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Előfizetési árak:

Negyedévre 20 fillér.

Megjelenik minden hónap 15-én.

Felelős szerkesztő:

STEFÁN BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Endrőd, Széchenyi utca 2

Hirdetéseket

kedvezményes feltételek mellett közlünk.

Tartsd meg Isten Szentatyánkat...

...Krisztusnak Helytartóját! — énekelte diadalmas és imádságos himnuszában a 352 milliós katolikus világ május 31-én, amikor is XI. Pius pápa nyolcvanadik életévébe lépett.

A tiszteletteljes hódolat és bensőséges gyermeki szeretet sorakoztatta föl ünneplésre Krisztus Anyaszentegyházának tagjait.

Hódoltak az első római püspök: szent Péter törvényes utódjának, akire mint sziklára építette Krisztus anyaszentegyházát, tehát *Krisztus látható földi helyettesének*, köszöntötték meleg szeretettel, mint a *krisztusi kereszténység jóságos Atyját*, üdvözölték, mint a *katolikus hit-egység* legfőbb lelki hatalommal rendelkező és irányító *örzöjét*.

A nagy egyetemes ünneplés azonban nagy Pápa történelmi fontosságú munkásságának és egyéni kiválóságának is szólt.

Egyetlen ténye: az Egyház és olasz állam kibékítése történelmi jelentőségű. A Pápaságnak visszaszerzett korlátlan mozgási szabadság nemcsak a nagy olasz nemzet katolikus megújódását jelentette, hanem lehetőséget adott arra is, hogy a világmissziós mozgalom és térítés a felülvizsgálás csodás eredményeit mutassa.

A katolikus Lengyelország újjáalakításában való nagyszerű közremunkálás a lengyel nemzet ősi katolikus fellegvárát juttatta diadalra a politikai vezetésben is, s így hatalmas bástyát létesített a kereszténység védelmére a szomszédos istentagadós és vallásüldöző szovjet hatalom ellenében.

A „Quadragesimo Anno“ című körlevelében a világ közgazdasági nyomorúságában és tehetetlenségében az új gazdasági és szociális világrend lehetőségét és körvonalait hirdette meg.

A rendkívül jelentőségteljes működés és irányító munka tökéletes végrehajtására a „Katolikus Akció“ százmilliók hadseregét állította be csatasorba, melynek közéleti működésétől a család és társadalom megújódását várhatja a világ.

A krisztusi nagy család gyermekei áhitatos imában kérik Krisztust, az Egyház láthatatlan Fejét, hogy kegyelmével gazdagítsa, irányítsa és az Egyház diadalmas elterjedésével jutalmazza hűségese Helytartója munkáit.

Tartsd meg Isten Szentatyánkat!

Nagyméltóságú

Dr. Hóman Bálint

vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak

Budapest

Engedje meg Excellenciád, hogy minden kultürembert megnyugvással, örömmel eltöltő, nagyvonalú költségvetési beszédéhez a falu és egyházam szemszögéből néhány tiszteletteljes észrevételt és kérelmet fűzhessék.

1. Még az állam szűk pénzügyi keretei között sem helyeselhetjük a miniszteri rendeletek azon intézkedését, hogy a megüresedett tanítói állomások betöltésének jogát belterületi iskoláknál 65-ös, külterületen 70-es létszámhoz kötötte.

A mostani tanterv és tananyag sokkal több munkát és időt kíván tanítótól, növendéktől, mint régebben. — Kétszeres és jó munkateljesítményt rendkívül magas létszám mellett bajos végezni.

De indokoltá teszi a létszám leszállítást a sajnálatosan való születés csökkenés is, amely a háború előtti évekhez viszonyítva a Tiszántul legtöbb helyén felülhaladja az 50 százalékos apadást.

Az oktatás eredményét tekintve — tanterem-építkezés nehézségei miatt — még váltakozó rendszermellett is üdvös volna a rendeletek módosítása.

Tény az, hogy az új tantervek nagyobb részében 40—55 között mozog a tanulók létszáma, így az élet maga int a korábbi rendeletek helyes módosítására.

2. A falu, tehát az ország lakossága többségének szemszögéből a legsürgősebb intézkedést a mezőgazdasági oktatás kiterjesztése képezi.

Van nekünk egy lehetetlenül felesleges, csekély eredményt felmutató iskola-típusunk: — az *ismétlő-iskolák*. — Ezt nem veszi komolyan senki: sem a tanító, sem a gyermekek, sem a szülők, de még a tanügyi hatóságok sem olyan alaposan, mint az elemi és középiskoláknál látjuk.

Erre az iskolára költött pénz felesleges penzkiadás.

Ennek pótlásául szolgálhatna falvakban a VII. és VIII. osztályok bevezetése úgy, hogy a két osztály tanulói november 1-től május 1-ig rendszeresen

— gazdasági irányban — nyeréne oktatást napi 4—5 óra tanítási idővel.

Feltétlenül kívánatos, hogy a VIII. osztályt jó és jeles eredménnyel végzett növendékek átléphessenek a polgári és középiskolák IV. osztályába. Csak így volna biztosítható az, hogy a falu jó eszű és tanulmánygyógy gyermekei utat és módot nyerjenek a további tanuláshoz.

A megszüntetett ismétlő iskolák tanítói díjazásának megtakarított összege csekély pótlással elegendő volna a beállított új tanerők fizetésére.

3. Elviselhetetlen terhet jelent iskolafenntartókra a felemelt nyugdíjjarulékok térítése.

A pénzügyi kormányzat nem láthat új adót ebben, hisz évtizedeken bevált és értékes bevételt jelentett az 5%-os iskolaadó szedése.

Az iskolafenntartó egyházak szempontjából ez az adókiadás feltétlenül indokolt és jogos is.

Jelenleg az ország összes adófizetőinek lerótt adóösszegeiből nyerne fedezetet az iskolák kiadási tételei. — Akik tehát külön felekezeti iskolákat tartanak fenn, azok ezenfelül még súlyos adót is viselnek, tehát kétszeres terhet hordanak.

Méltányos tehát, hogy akik akár falun nem adóznak külön a felekezeti iskolák fenntartási költségeire, azok általános iskolai adóalapra térítsenek valamit. — Mivel pedig az iskolafenntartók legtöbb helyen 15-30 százalékos külön iskolai adót fizetnek, legalább 10 százalékban volna megállapítandó az előbbi tehertől mentesült lakosok, intézmények, társulatok és cégek iskola adója.

Ebből az összegből a nyugdíjjarulékok tekintélyes hányada fedezhető volna, de jutna még új állások szervezésére és így állástalan tanerők elhelyezésére is.

4. A falu földműves népének régi és állandó panasza és kérelme a levante-kor módosítása. — Valóban nagy anyagi és erkölcsi kárt jelent a törvény azon rendelkezése, hogy a le-

venték már 12 éves kortól kezdve megjelenni tartoznak a foglalkozási órákon.

A Tiszántul tanyavidéken vasárnap reggel mennek oktatásra a 12 éven felüli gyermekek, akik ha csak közelben templom nincs, egész éven át elvonatnak a vasárnapi szentmise hallgatásától.

De ugyanez áll a szülőkre is, akik tanyájukon maguk maradnak, azt nem hagyhatják felügyelet nélkül és gyakran hónapokig nem látják belülről az Isten házát.

Nevelési szempontból is kívánatos a módosítás. — Kilenc évig tartó „levantezés“ megüresíti gyermekeinket, s mert apró 12—15 éves gyermekek is résztvesznek abban, a nagyobbak sem nézik a megkívánt komolysággal.

Az volna a szülők és egyházak kérelme, hogy a *levante-kor* a 15. év betöltése után kezdődjék.

Hat év alatt a sport, katonai gyakorlatok és szellemi oktatás kiváló eredményt mutatnak fel ifjaink.

A 12-15 éves korban levők az iskolákban hétköznapokon tornaórák kibővítésével nyerjék meg a kellő testnevelő oktatást.

Ilyen beosztás mellett a 15 éven aluli gyermekek szüleikkel felváltva vasárnapokon templomba is járhatnának, otthoni gazdasági munkáikat is végezhetnék bátyjuk, vagy az idősebb béresfiu levante-foglalkoztatási idejében, a szülők vasárnap délelőtt a községben elvégezhetnék úgy hivatalos, mint más dolgaikat, s a levante időszak kezdete a komolyabb legény-korszakot jelentené ifjúságunk körében.

Mély tisztelettel kérem Excellenciád szives bocsánatát, hogy soraimmal és kéresemmel inparlamentáris uton zavarni mérészeltem, de ismerve kulturális elhivatottságát, kiváló gyakorlati érzékét, szociális elgondolásait és intézkedéseit, nemkülönben erős valláserkölcsi alaptellegességét, a falu népének jogos és méltányos kérelmét helyénvalónak találtam nagybecsű figyelmébe ajánlani.

Mély tisztelettel nyilváníthatom, hogy Endrőd, 1936. június 1-én.

alázatos szolgálója:
Csernus Mihály
apátplebános, v. képviselő

Katolikus Akció

A jövő évi munkaprogramm-nak a hitbuzgalmi és kulturális szakosztályokra vonatkozó részét a múlt havi számunkban ismertettük, ezuttal a sajtó, a szervezési- és szociális-charitatív szakosztályok espereskerületi előadóinak tervezetét közöljük.

Sajtó-szakosztály

Az öntudatos katolikusra két-tős szerep vár: 1. pártolja, terjeszti a Központi sajtóvállalat termékeit (Nemzeti Ujság, Új Nemzedék, Népujság, Szívuj-ság, Jövünk. Élet, Magyar Kul-tura stb.), a helyi vagy kör-zeti katolikus ujságokat és fo-lyóiratokat, 2. nem fizet elő és társadalmi körében ellen-agitációt fejt ki a liberális, nemzetközi és vallásellenes romboló sajtótemékek terjesztésének.

Örömmel üdvözölhetjük azon felsőbb intézkedést, mely a tantestület részére — iskolai egységek, illetve körzetek szer-int megkívánja a Nemzeti Uj-ság olvasását és aktulis cikke-inek a tanításban való gyakor-lati felhasználását, de arra is gondot kell fordítani, hogy egyes tanerők, továbbá egy-háztanási tagok mellékesen más irányu, pláne destruktív lapot ne járassanak.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy katolikus körök és egyesületek között is akadnak olyanok, amelyek többféle ujságot és szaklapot járatnak, csak kimondottan katolikus nem, holott a katolikus egyesületek belügyminisz-teri jóváhagyást nyert alapsza-bályai a vallásérkölcös szelle-mű iratok és könyvek beszer-zését követelik.

Nagy hiányt óhajt pótolni a K. Akció országos Vezetőségétől megindított sajtótermékek terjesztése és olvastatása.

A sajtó szakosztály működé-si körébe tartozik még az is, hogy a híveket, különösen pe-dig az ifjúságot a moziban és színházakban divatos erkölcs-telen filmek és szindarabok látogatásától visszatartsuk és ezen intézmények vezetőit meg-felelő darabok előadására ser-kentsük.

Az együttérzés diktálja még azon törekvést is, hogy lelké-szek, tanárok, tanítók terjesz-szék és kedveltessék meg a ka-tolikus írók értékes kiadvá-nyait.

Az Országos Központ-hoz vi-szont azzal a kérelemmel for-dul az Espereskerületi Sajtó-szakosztály, hogy a katolikus lapokat, könyveket, folyóirato-kat és más kiadványokat — miként a destruktív sajtó ki-adói is teszik — 40—50 száza-lékos árendeménnyel bocsás-sák rendelkezésére a csekély fizetésű, mostoha életkörülmé-nyek között élő falusi intel-ligenciának.

Szervezési szakosztály.

A katolikus akció többi szak osztálya működésének hírnöke, propagálója, a katolikus tömeg-indítás végrehajtója e szakosztály.

Fontos feladata, hogy a ke-rületi felügyelők útján a 10—10 családot vezető és irányító „családgondozók“ működését kiépítsék és kellő irányban foglalkoztassák.

A család látogatás és közvet-len érintkezés a legfontosabb munkaeszköz. Az utcabiztosok és családgondozók ezt akként hajtják végre, hogy legalább havonként felkeresik a beosz-tott családokat, ügyesbajos dol-gaikban segítségükre sietnek, s fontosabb esetek idején a lel-kipásztort értesítik, s attól se-gítségét kérik.

Missiók, közös szentáldozá-sok, körmenetek alkalmával csoportjuk tagjait a felvonulás-ban és lelkimozgalmakban való részvételre buzdítják, a husvéti szentgyónás és szentáldozás pontos teljesítésére őket ismételten felhívják.

Szociális és Charitatív szakosztály

Munkafeladata kettős. 1. A nép egészséges szociális felfo-gását helyes irányban fejleszti, részére a kulturális szakosztály segítségével felvilágosító elő-adásokat tart, közéleti tényke-déseiben a katolikus erkölcsi és világnézeti felfogásnak meg-felelő egyöntetű állásfoglalásra serkenti. 2. Minden alkalmat megragad, hogy a katolikus munkásnép leromlott anyagi, erkölcsi és egészségügyi bajain segítsen.

Minden lehető elkövet, hogy a katolikus munkásság munka-alkalmakhoz és kenyérhez jus-son, — gyűjtést rendez a sok-gyermekes szegény családok javára és annak tagjait szolgálathoz, s így keresethez juttatja. — A különös gondot fordít a tudóbetegek jobb táplálkozásá-nak lehetővé tételére, érintke-zésbe lép a katolikus akció városi szervezeteivel, hogy a városokba tóduló cselédleányok megfelelő környezetbe jussanak, s a megérdemelt fizetés mellett lelküket, erkölcsüket, jövőjüket tönkretévő helyekre ne kerüljenek.

Helyesnek tartja szakosztály a Belügyminiszter irtól meg-indított „Zöldkereszt“ segélye-ző egyesületben való tevékeny részvétel, hogy így a segélye-zések egységesítésével a helye-sebb és szervezettebb segély-nyújtást biztosíthassák.

A legény és leány-ifjúságnak egyesületekben való tömöríté-sével azok élelfellegését helye-sen irányítja és fejleszti, jöven-dő társadalmi és családi köte-lességeik gyakorlására ráneveli és a kívánt mértékben felvilá-gosítja.

Ezekben ismertettük a falu jövő évi munkaprogramját.

Lelkes öntudatot, — tevékeny munkaszeretetet, — áldozatos erőfelfejtést kíván, de a várha-tó siker minden áldozatot megér: a lelkek megmentésé-vel, felebarátaink anyagi és er-kölcsi javának előmozdításával terjeszteni Krisztus igazságait és boldogító tanait a vergődő emberiség javára.

Jézus szent Szívének ünnepét

június 19-én ünnepli a katoli-kus anyaszentegyház. — Az Üd-vözítő istenemeri vér forrását, az igazom és szeretet lárházát, minden vigasztalás kuffejét vall-juk és látjuk a Szent Szívben.

A Jézus Szíve Szövetség és Társulat, az Eucharistikus Férfi-Liga, a Szivgárdák, de a többi hitbuzgalmi egyesületek is nagy buzgólkodással készülnek a Szent Szív ünneplésére. — *Va-lamennyien közös szentáldozással* hódolnak az Ur Jézusnak, s ezt követőleg nyolc napig esti ájtatosságokon esdik a megértő, fölemelő, megbocsátó istenem-beri Szív áldó kegyelmét.

Bár hivatalosan nem elren-delt ünnep e nap, a világ ka-tolikusai mégis megünneplik a Szent Szív ünnepét. —

Anyák napja.

Az endrődi iskolák növendékei Áldozócüörtörökön tartották műsoros előadás keretében az „Anyák-napját“. Az élvezetesen előadott számok a gyermeki hála és szeretet meleg érzéseit sugározták a szép számban megjelent édesanyák felé.

Szeghalmon

— május 27-én ünnepélyes ke-retek között tartották meg a szépen sikerült ünnepet. — *P. Rak József* atya mélyenszántó szentbeszéde után dr. Tóth Béláné és Tóth Andor éneké-ben gyönyörködtek az esti ájtatosságra nagy számban egy-begyűltek, akik között sok más-vallású is volt.

Az ájtatosság után este fél 8 órakor — *Lenkey Pál* igazgató és *Záborszky Kálmán* tanító ren-dezésében nagyszerű szabad-téri előadás volt a templom lágas kertjében. — A szülők nagy hálaival adóztak az est főrendezőjének: Szabó Frigyes plebánosnak.

A tiszta jövedelmet a sze-gény iskolás gyermekek tejak-ciójára fordítják.

Körmenet Gyomára.

A gyomai templom bucsu-napját a Jézus Szíve ünnepét követő vasárnapon tartják a gyomai katolikus hívek. — Mi-ként tavaly, az endrődi katoli-kusok az idén is körmenetben vonulnak át a gyomai hittest-vérek templom-ünnepélyére. A körmenet indulása *június 21-én, reggel fél 7 órakor* történik. — Tekintettel arra, hogy e napon az ifjúság védőjének: szent Alajosnak emléknapiját is ün-nepeljük, felhívjuk a mindkét

nembeli ifjúságot, hogy a kör-meneten ők is minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Akik tehetik, járuljanak a szentgyónás és szentáldozás-hoz, hogy így a bucsu kegyel-meiben részesüljenek.

Kondorostanyán

június 27-én, szent László ki-rály emléknapiján tartják a templom bucsu-ünnepét. — A szentmisét és szentbeszédet *Csernus Mihály* apátplebános mondja.

Ugyanazon napon a korai reggeli órákban bucsus körme-nel indul a tanyai templom ünnepére.

Menjünk Máriazellbe!

A Katolikus Akció országos Elnöksége július 13—14 napjain lelkigyakorlatos hajózarándok-lást vezet Nagy Lajos királyunk híres bucsujáró helyére, az Ausztriában fekvő Máriazellbe.

A zarándokok július 13-án a szent Gellért hajóval indulnak Budapestről. A hajó lelkigy-a-korlatos házzá alakul át, s P. Zadravecz István ny. táborig-püspök és dr. Czapik Gyula prelátskanonok több szentbe-szédet tartanak a zarándokok-nak. —

A hajó július 14-én reggel érkezik Bécsbe, ahonnan autó-buszon utaznak a résztve-vők Máriazellbe. Itt két napot ájtatosságban töltenek a zarán-dokok, s július 17-én indulnak vissza szintén autóbuzsokon Bécsbe. A város megtekintése után hajóra szállnak és este érkeznek vissza Pestre.

Részvételi díj elszállásolással, autóbuzs költséggel, hajójegy-gyel együtt Pesttől Máriazellig és vissza csekély 38 pengő. Aki Máriazellben teljes ellátást akar, az 69 pengőt fizet.

Jelentkezni lehet június 27-ig a Plebaniáhivatalban.

Látod Isten...

Látod Isten, látod, látod,
Mocskos lett a szép világod.

Büntől fekélyes az éjje.
Bűnös napja, tündöklése.

Zsugorodott porló hüvely
Imádságot ma nem tűr el.

Mulatság, kéj, gyönyör — ramaty...
Nem hiszik el, hogy ártanak!...

Látod, Uram, látod, látod,
Elhalkul az imádságod.

Szebb a trágár, bűnös nota,
Mintha imád nem jobb volna!?

Nem szemez ma imát senki,
Nem tudnak itt esedezni.

Benedd hívő, tán egy sincsen,
Jót arat az ördög itten!

Látod Isten, látod, látod,
Hová jutott a világod?!

Bartha András.

Főispánunk

a mezőturi utszakasz kiépítéséért

A törvényhatósági kisgyűlésen Csernus Mihály apátplebános tette szóvá azon kellemetlen körülményt, hogy az endrőd—mezőturi ut turi szakaszát még mind a mai napig nem építette ki Szolnok vármegye. Kérte a vármegye Főispánját, hogy közismert ügybuzgalmával erélyesen sürgesse a kiépítést.

Dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán késelem nélkül levelet intézett Borbély György szolnoki főispánhoz és megsürgelte a közgazdasági és kereskedelmi szempontból egyaránt fontos utast kiépítését.

A közbenjárásnak általános örömlnkre megvolt a kívánt sikere, mert Borbély György főispán a következő levelet intézte főispánunkhoz:

„A Mezőtur—endrödi utépítés ügyében irt nagybecsű érdeklődésedre értesítelek, hogy az utépítés folyamatban van és közbenjárásomra az ut nyár végére teljesen készen lesz.“

Az országos autóforgalomba való bekapcsolódásunk nagy közgazdasági előnyt jelentenek községünknek, s ezért igaz hálával gondolhatunk érdekeinket felkaroló — főispánunkra.

Főispánunk — Endrődön

Örömmel halljuk a hírt, hogy vármegyénk főispánja, dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla június 18-án Endrődre érkezik, ahol látogatásokat tesz a belterületi társadalmi egyesületekben és körökben. A külterületi egyesületeket — hír szerint — az ősz folyamán, a munkaidő szünetelése idején látogatja meg.

Ugyancsak hálásan köszönjük a Főispán ur azon ígéretét is, hogy a község fontosabb ügyeinek intézésére Pestre utazó községi küldöttség vezetését és támogatását vállalni méltóztatott. Így minden reményünk megvan, hogy a küldöttség nem jár hiába és jelentős eredményeket ér el községünk javára.

BESZÁMOLÓ

Az endrödi „Karitászi Központi Segélyezési Intéző-Bizottság“ május 15-én tartotta Csernus Mihály apátplebános elnökle alatt évzáró közgyűlést, melyen a bizottság tagjai csaknem kivétel nélkül megjelentek.

Harsányi László főjegyző, ügy. alelnök betérjesztette a segélyezési akció áprilisi és az általános zárszámadást 1935. december hó 1-től 1936. május 1-ig terjedő időre.

Kézpénzben bevétel volt 8986.37 P., a kiadás 8937.83 P. Ezen összeg nagyobb részét a M. Kir. Belügyminiszter ur és vármegyénk Főispánja adományozta. Helyi közadakozásból kézpénzben 1790.96 pengő gyűlt össze, mely összegből papok, tanárok, tanítók, tiszt-

viselők cca 700 pengő, dr. Tükör József 300 pengőt adtak, egyéb apróbb adományban tehát 790.96 P. marad.

Természetbeni adományokból leszámítva a Belügyminiszter ur által juttatott liszt, bab és cukor értékét, helyi gyűjtésből pénzben átszámítva 3720.29 P. érték folyt be.

Érdekes a Bizottság tevékenységi statisztikája:

Öt hónap alatt 340 gyermek 41.301 reggelit (2 dl. tej, 6 dkg. kenyér), — 301 gyermek 33.397 ebédet (a miniszteri előírás szerint!), 30 ovódás gyermek 1 hónapon át tejreggelit kenyérral, 678 gyermek 1 kg. cukrot és 375 elaggott, beteg és elesett család 1376 esetben számottevő élelmiszer és ruhasegélyt kaptak.

A közgyűlés ügyvezető alelnök előterjesztését nagy megelégedéssel és örömmel vette tudomásul. Egyhangú lelkesedéssel magáévá tette Csernus Mihály elnök indítványát, hogy hódoló tisztelettel mond köszönetet a Belügyminiszter Úr Önagyméltóságának 3150 pengő nagylelkű adományaért, — hálás köszönetét fejezi ki Főispán Úr Öméltóságának ismételt nyújtott pénzbeli és természetbeni adományaért, s Alispán urnak segítő fáradozásaiért községünk szegényügyének érdekében, — köszönetet szavaz Harsányi László ügy. alelnöknek és munkatársainak a felmerült súlyos teendők önzetlen ellátásáért, továbbá a konyhafelügyeletet nagy agyagi és erkölcsi eredménnyel ellátó hölgyeknek. Végül köszönetét nyilvánította Endrőd község adományozó lakosságának, mely több mint 5000 pengős hozzájárulásával a községélyezés problémáját lehető megoldásra juttatta.

Örömmel jelentette Harsányi László ügy. alelnök, hogy Főispán ur ujabban nagy mennyiségű ruhaneműt és élelmiszert adományozott községünk szegényei javára. A bizottság hálás köszönetének kifejezésével úgy határozott, hogy a ruhaneműket a téli idő beálltával fogja helyi szegény iparosokkal elkészíttetni és kiosztani, míg az élelmiszert „szereket-csomag“ alakjában az év végi vizsgálatok alkalmával osztja szét lehetőleg a Zöldkeresztes Gyermekétkeztetési akcióban részesített szegény gyermekek között.

A Központi Segélyezési Bizottság működési ideje ekként záródott le. Az újjászervezés nagy munkája egy külön közgyűlés tárgyát fogja képezni.

Endrőd község népe hálásan gondolhat a bizottság lelkes és odaadó működésére. Nehezebb időket még alig éltünk át, s a

segélyezési akció gyermekeinket és elaggott, beteg szegény testvéreinket megmentette az éhezéstől. Isten áldása jutalmazza a felebaráti szeretet önzetlen munkásait és az egész akció éltető lelkét: Harsányi László főjegyzőt.

Közöljük az alábbi levelet:

Kedves Jótevőink!

Nagyon szépen köszönjük a hozzánk való szíveségüket. Aldja meg a jó Isten, hogy ennyi jóval segítettek meg bennünket, szegény gyermekeket. Nagyon sok nélkülözéstől mentettek meg minket. Ezért a jó Istenhez imádkozni fogunk, hogy a jövőben bőségesen adja vissza, amit nekünk jó szívvel adtak a Zöld-Keresztben.

Tisztelettel:

Bálint Magdus Balázs Irén
Kuli Moni Kuli Eszter
Nehéz Erzsébet

V. oszt. tanulók a Központi-
teány-iskolából.

Endrőd község képviselőtestülete

f. hó 9-én fontos tárgysorozatban tartott közgyűlést. A közgyűlés a tárgyak fontosságához mért komolysággal és megértés jegyében folyt le s meg kell állapítani, hogy a közgyűléseknek ilyen megértő és magas színvonalu lefolyása a község jövő fejlődésének és boldogulásának zálogát jelenti.

Elrendelte a képviselőtestület az idők folyamán hibássá vált kataszteri birtokivék helyesbítését s erre 110 pengő költséget szavazott meg.

A község erkölcsi tekintélyének méltó kifejezésére elrendelte, hogy községi kocsisok részére két rend szolgálati ruha szereztessék be.

Jóváhagyta a zöldmező kongresszuson résztvevő főjegyző és gazda utiszámláját, elismerte Csik István illetőségét s a jegyzőárvaházak támogatására három évi részletben meleg megértéssel 219 pengőt szavazott meg.

Urbán János irodatisztnek ujabban kéthavi betegszabadságot engedélyezett.

Csernácki Károly makói lakos malomellenőrt a község kötelékébe véglegesen felvette.

Elrendelte a huszfogyasztási adók ellenőrzését s ennek kezelésével a jelenlegi borfogyasztási ellenőrt bizta meg.

Ujjászervezte a belterületi rendőrséget olyképpen, hogy a két hajdú, egy kézbesítői állást megszüntette és 4 új községi rendőri állást szervezett meg, azért, hogy a községi rendőri, közbiztonsági és kézbesítői szolgálata a jövőben eredményesebb és pontosabb legyen.

Baranyai András volt községi kocsist betegsége folytán nyugdíjazta és részére természetbeni támogatást szavazott meg.

Végül pedig jóváhagyta a gyámpénztári számadást a múltévről.

„A Zöldkereszt Akció“

javára érkezett adományok közlését pótlólag a következőkben zárjuk le: Kovács Ferenc 30 kg. káposzta, Kurilla Mihály 50 kg. liszt, Hoffmann Ferenc 10 kg. liszt, Gyuricza Gyula 20 kg. burgonya, öz. Uhrin Sándorné 50 kg. búza, Varju György 5 kg. liszt, ifj. Kovács Dániel 10 kg. liszt és 2 kg. zsír, öz. Hunya Mátyásné 15 kg. búza, Gyuricza József 15 kg. búza, 2 kg. mák és 3 kg. borsó, öz. Szebeni Lászlóné 10 kg. liszt, Timár Mihály 10 kg. liszt és 1 kg. zsír, Gyuricza Elek 1 kg. szalonna.

Kondorostanyai gyűjtés: Varju Tamás 10 P., 5 kg. liszt, 1 kg. zsír, 1 kg. bab, 1 ing, Kátóna Imre 20 kg. búza, 2 kg. liszt. Kiszely Dániel 3 P., 1 kg. szalonna, 1 kg. tarhonya, Dinya András 10 kg. liszt, 1 l. lenese, Dinya Mihály 10 kg. liszt, 1 l. borsó, 1 P., 1 pár cipő, 2 kg. szalonna, öz. Papp Istvánné 30 kg. búza, 1 kg. szalonna, Papp György 20 kg. búza, 1 kg. szalonna, öz. Papp József 2 kg. liszt, 2 l. borsó, 1 kg. zsír, Gellai Mihály 10 kg. liszt, 1 kg. szalonna, 3 l. bab, füstölt hus, 2 P., Vaju Dezső 3 kg. liszt, 1 pár csizma, 1 bluz, Gellai Lajos 25 kg. búza, 1 kg. szalonna, 2 l. tarhonya, Kiszely Imre 1 kg. szalonna, 3 kg. liszt, 20 fillér., Kiszely Mátyás 3 kg. liszt, egynegyed kg. szalonna. Hunya Lajos 15 kg. búza, 1 kg. szalonna, 2 kg. liszt, Hornok János 10 kg. búza, 1 kg. szalonna, 3 kg. liszt, Hanyecz György 5 kg. liszt, fél kg. szalonna, másfél liter borsó, 1 szandál, Varju Boldizsár 15 kg. búza, 1 kg. szalonna, fél l. tarhonya, Kopcsék Imre 5 P., 1 l. tarhonya, Timár Péter Pál 2 P., Dávid János 1 P., öz. Salamon Istvánné 10 kg. búza, 4 kg. krumpi, Lestyán Pál 3 l. bab, 2 kg. liszt, 2 bekecs (kabát), Dávid György 50 fillér, 5 kg. liszt, öz. Salamon Jánosné 13 kg. búza, Timár Vince 5 kg. liszt, Gellai Mihály 5 kg. búza, fél kg. szalonna, 2 lapocika, Hanyecz Miklós 10 kg. búza, 1 kg. szalonna, 1 kg. tarhonya, Hanyecz Miklós 1 P., Hanyecz Frigyes 10 kg. liszt, 1 P., 3 kg. borsó, 2 keresztcsont, Hanyecz József 2 kg. búza, Varju József 1 kg. szalonna, 2 kg. liszt, 2 kg. tarhonya, Varju Gáspár 10 kg. búza, 1 kg. szalonna, Gyuricza Sándor 20 kg. búza, fél kg. szalonna, Papp Máté 15 kg. búza, fél kg. szalonna, D. Timár Mihály sonka, krumpi, Szurovecz Lajos 5 kg. liszt, 1 disznófej, Hanyecz Andor 5 kg. búza, Gubuznai Miklós 1 P., 2 kg. liszt, Hanyecz Libor 5 kg. liszt, Timár Á. Imre 5 kg. liszt, Szilágyi Menyhért fuvar, Gyuricza Imre fuvar.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL

Alispánunk — Endrődön. Dr. *vitéz Márky Barna* alispán az elmúlt napokban hivatali vizsgálatot tartott a gyomai járás két községében. — Kisérétében volt dr. *Ugrin László* vármegyei tb. főjegyző is. — Délben az Alispán *Csernus Mihály* apátplebánost látogatta meg és nála ebédelt.

Ezüstmise. *Csernus Mihály* apátplebános június hó 29-én, pappászentelésének 25 éves jubileumán monja el hálaadó ezüst-szüstmiséjét Csanádapácán, szülőfaluja templomában, ahol első szüstmiséjét is bemutatta. Kézvezetője dr. *Lindenberger János* prelátskanonok, a csonkaegyházmege apostoli kormányzója, a jubiláns egykori főnöke, szónoka *Molnár János* orosházi apátplebános lesz, aki szintén principális volt. — Az endrődi hitbuzgalmi egyesületek tiszteletben tartva a jubiláns azon óhaját, hogy minden ünneplés mellőzésével, csendben óhajt halát adni a jó Istennek, szent Péter és Pál ünnepén közös szentáldozásban kérnek áldást az Ur Jézustól szeretett lelkipásztorukra.

Signum Laudis

A belügyminiszter úr előterjesztésére CSERNUS MIHÁLY apátplebánost a Kormányzó úr a Vöröskereszt terén végzett munkájának elismeréséül Signum Laudisszal tüntette ki.

A vöröskereszt helyi csoportja május 17-én ünnepélyes közgyűlést tartott a község háza tanácstermében, amelyen dr. *Sorbán Jenő* járási főszolgabíró nyújtotta át ünnepeltnek a kitüntetést, lelkes szavak kíséretében. Álljunk meg egy pillanatra — és ünnepeljük szeretett Főpapat, *Csernus Mihály* apátplebánost. Ünnepünk egyszerű azért, mert ünnepeltnek az volt a kivánsága. Mi a község és vármegye lakói tudjuk, hogy milyen hasznos működést fejt ki Apát úr hosszú évek óta a község és vármegye érdekében. Álljunk mellé — folytatta Főbíró — a szeretet fegyverével, dobbanjon össze mindnyájunknak szíve az Ő szívéből kisugárzott szeretet melegénél, hogy vezetésével nagyszolgálatot tehessünk a község, a vármegye s így közvetve az országnak is. — Tolmácsolta Főispán úr üdvözlését is.

A Vöröskereszt helyi csoportjának nevében dr. *Cseh József* községi orvos üdvözölte: Kitaró munkássága nem szociális jelzőszavakból áll, az Ő szociális tevékenysége, bőséges adományozása Krisztus szeretetéből fakad. Harcol, mert tudja, hogy anélkül nem győz az igazság. Dolgozott, hogy a nincstelen, elaggott és szegény tudóbeteg

a téli hónapokban legalább tejet kapjanak.

A róm. kat. Egyháztanács, mint iskolaszék nevében *Dinyi Vilmos*, a tantestület nevében *Walther György* polg. isk. igazgató, Endrőd község nevében pedig *Harsányi László* községi főjegyző üdvözölte magas szárnyalású beszédben kitüntetett Főpapat.

Csernus Mihály apátplebános hálásan köszönte meg a meleg üdvözlést. A magas kitüntetés tulajdonképpen nem személyének, hanem az endrődi Vöröskereszt fiókegylet szociális és emberbaráti működésének szól, amelynek lelkes, munkás tagjaival a kitüntetést készséggel megosztja.

Isten bőséges áldását kéri a Kormányzó úr Ófőméltóságára és mély tisztelettel üdvözli a megemlékező Főispán urat.

Eljegyzés. Dr. *Timár Sándor* orvos eljegyezte *Fendt Klárát* Gödöllőről. Gratulálunk!

Vitézi avatás. Kormányzó úr Ófőméltósága május 24-én *Baranyai István* Endrőd-Gyomai Takarékpénztár igazgatóját, — *Timár Lajos* és *Harmati (Hornok) István* endrődi gazdálkodókat vitézzé avatta.

Az endrődi „Iparos Dalkö” f. hó 20-án (szombaton este) 8 órai kezdettel nagyszabású hangversenyt rendez a Kulturház nagytermében. Dalárda a bevételt teljes egészében összel felavatandó zászlója javára fordítja.

A gyomai járás levénei május 24-én tartották meg szokásos évi versenyüket. Az endrődi Levente Egyesület három rajjal vett részt s a fiúk dicséretet érdemlő eredménnyel dolgoztak, mely fényes bizonyítéka az évi munkának. A lövészetben elért kiváló eredményéért *Gonda Ignác* Endrőd-Csejtpusztai levénet a megyei vezetőség országos versenyre küldi fel Budapestre. A derék fiúnak ezúton is gratulálunk.

Indiana nevű amerikai állam parlamentje elhatározta, hogy tanácskozásait ezután imával kezdi meg. Az első parlamenti imát *Deery* katolikus plebános fogalmazta és mondta.

A szivgárdisták példaképe. Franciaország Dié nevű városában nagy életszentség hírében halt el egy 11 éves fiúcska: *Gay de Fontgalland*. Régi grófi családból származott. Hűséges apródja volt a Szent Szívnek és buzgó imádságára 30 misszionárius, 28 pap és 12 apáca nyert hivatást a jó Isten és a lélek szolgálatára. Több nagy bűnös megtért közbenjáró imájára. — Most két és fél millió katolikus aláírását tartalmazó kérvényt adtak át a Szentatyának, hogy a boldoggáavatási eljárást indítsa meg.

Istentiszteleti sorrend: Június 21-én a csejti iskolában, június 28-án és július 12-én az öregkerti kápolna iskolában mutatunk be szentmisét.

Szent Ferenc III. rendje június 21-én, az *Oltáregyesület* június 28-án d. u. fél 4 órakor végzi havi ájtatosságát.

A *Jézus Szíve Szövetség* csoportvezetői havi értekezletüket július 5-én d. e. 9 órakor tartják a polgári iskolában.

A *Leányegyesület és Leányklub* július 2-án este 6 órakor, az *Eucharisztikus Férfi-Liga* július 4-én este 6 órakor tartja havi ájtatosságát.

Vizsgálatok. Az endrődi róm. kat. elemi iskolák a vizsgálatokat az elmúlt napokban tartották. Az egyházközségi képviselők és szülők nagy számban jelentek meg az iskolákban és nagy gyönyörűséggel élvezték gyermekeik pompás feleleteit. — A tanítóság szép munkát végzett. Megérdemlik a vakációt. A *beiratások* június 13—15 és 16-án reggel 8—12 órakor történnek.

A „vörösök” álarcban és álarc nélkül

A mexikói súlyos vallásüldözés miatt diplomáciai közbelépések, társadalmi és tömegtiltakozások történtek, az ország szociáldemokrata - kommunista — radikális vezetősége — mindig tiltakozott a felhozott vádak ellen, semmiképpen nem akarta elismerni a kegyetlen és gyakran vérbenfürdő atrocitásokat. Nem régeből *Cárdis* mexikói kormányelnök egyik szociálista gyűlésen is azt hirdette, hogy „a jelenlegi mexikói kormány nem akar elődeinek hibájába esni, s vallási kérdést a forradalmi program többi kérdései alá rendelni. Az a meggyőződése, hogy a kormánynak nem feladata a vallási hadjárat, mint a nemzet szolgáinak erőszétforgácsolása s olyan ellenállás felszítása, amely a mi népjóléti, gazdasági és szociális reformtörekvéseinket hátráltatja...”

Szép szövegek. A külföld keresztény nemzetei nagy reménységgel várják a folytatást: a vallásüldözés megszüntetését. De mit takar az álarc?

Ugyanakkor a vallásellenes törvények érvényben vannak. A templomok nagy részét elkommunizálták. Szentmisét csak a kijelölt néhány templomban végezhetnek. Az engedély nélküli miséző papokat és misehallgató híveket bebörtönzik. A *puerblai* érseket éjjel üzték ki lakásából, saját nővére házából (az érseki palotát régen elvették) azért mert misét mondott és egyházi működést végzett. A szalézianusok két nevelő intézetét is, ahol többszáz szegény árva gyermek nevelődött, legujabban szintén elkönfiskálta a kormány.

Igy fest a nemzetközi vörös társaság álarc nélkül!

De mintha mi is kaptunk volna izelítőt már ebből!?

A szólam az volt, hogy „a vallás magánügy”!

A tett pedig az, hogy eltiltották az iskolákban a vallás oktatást, eltiltották és megzavarták a körmeneteket, bebörtönözték a papokat és híveket, több papot és apácát megöltek, s ha lett volna idejük, akár csak Oroszországban, tánctermeikké, mulatóhelyekké alakították volna át templomainkat.

Spanyolországban a folyó év február 16-tól április 2-ig, tehát hat hét alatt 36 katolikus templomot romboltak le!

És mégis akadnak számosan emberek, akik keresztény anyák emelőin nevelődtek, az Ur oltáránál szívükbe vették a Megváltó Isten áldott testét, a bérmlás szentségében megkapták a Szentlélek Uristen megerősítő és segítő kegyelmét, s mégis követői, támogatói e vad, barbár kereszténytelen, istentelen forradalmi, pusztító, romboló áradatnak!?

Mussolini — nagy ünnepség keretében — ezer líra ajándékkal tüntette ki azokat a családokat, amelyek több mint száz esztendeje nemzedékről nemzedékre földmiveléssel foglalkoztak. — Hetvenhét családot tüntettek ki. — Első helyen állott egy *pesarói* parasztagyazda, akinek csatádja 918 éve hű a föld műveléshez. — Nyolc család volt olyan, amelynek ősei 700 év óta föld műveléssel foglalkoztak.

A német hadügyminiszter a hadsereg tagjai számára megtiltotta, hogy a nemzetközi „Rotary-Club” tagjai lehessenek.

Franciaország 1905-ben a szabadkőműves-szocialista kormányzat vezetésével — az Egyházat megfosztotta minden vagyonától, sok szerzetes rend templomát és rendházait elkobozta, megtiltotta iskoláiban a vallás tanítását, s állami épületekről minden vallásos jelvényt eltávolított.

Most olvassuk, hogy a vendéi kerület több városa tanácstermében njra kifüggesztették a feszületet, sőt az egyik város *St. Hilaire-de Loulai* polgármestere a következő beszédet mondotta; „Remélem, hogy ameddig mi és utádaink élnek, az a Jézus, aki ma községünk középpontjában a megtisztelő helyet elfoglalta, király marad, akit mindnyájan szeretni és tisztelni fogunk”.

Kiváncsian várjuk, hogy az új megerősödött szabadkőműves-szocialista-kommunista kormányzat megtüri-e sokáig a keresztet a tanácstermekben!?

Nagy tömeg- szerencsétlenség Bukerestben.

A román fővárosban nagy nemzeti ünnepséget rendeztek abból az alkalomból, hogy Károly király hat évvel ezelőtt foglalta el a királyi trónt. Az ünnepségen jelen voltak Pál szerb kir. herceg és Benes cseh elnök is. Az ünnepélyes elvonulás alatt leszakadt egy 12 méter magas tribün, amelyen mintegy 3500 néző szorongott. A súlyos szerencsétlenségnek állítólag 50 halálos áldozata, s 7—800 sebesültje lett. A sebesülteket Bukarest különféle kórházaiban helyezték el. A vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófát a tribün hiányos szövegelése okozta. Gondatlanság miatt öt építési vállalkozót tartóztattak. Pál herceget anynyira megrendítette a tömegszerencsétlenség borzalma, hogy azonnal elutazott Bukerestből.

Részvételt vagyunk a szerencsétlen áldozatok iránt, nem akarunk kegyeleltétést elkövetni, de megkérdeznünk, hogy a kisantant dicső vezérei nem látnak figyelmetlenséget a szörnyű eseményben? Vajjon az igazság nem így fogja-e összezni — a harcsláson és jogtalan zsákmányoláson szerzett — ingadozó trianoni bástyájukat!?

Franciaország

szociáldemokrata kormánya forradalmi jelenségek között kezdte meg működését. Több mint félmillió munkás sztrájkba kezdett, aminek következménye az lett, hogy a frank értéke erőteljesen csökkent, az élelmiszer árak növekednek, a rend és közbiztonság erősen veszélyeztetve van. A sztrájk elért ugyan némi munkabéremelést, de ugyanannyit emelkedtek az árak is, így a munkások helyzete alig javult. A sztrájk tovább tart. A kormány megengedte, hogy olyan üzemekben, ahol tiznél több munkást foglalkoztatnak, ott munkástanácsokat létesíthessenek. Mi már tudjuk, mit jelent ez. Jól van ez így, élvezzenek a „győzők” is!?

Polgári iskola hírei.

A polgári iskola évzáró ünnepélye június hó 25-én lesz.

Beiratás a következő iskolai évre június hó 26 és 27-én délelőtt.

Akik első ízben iratkoznak a polgári iskolába, utolsó iskolai bizonyítványukat hozzák el beiratáskor.

Volt növendékeink csak utolsó iskolai bizonyítványukat hozzák el.

A tandíj és mellékdíjak összege 40 pengő, amely összeget havi részletekben is lehet fizetni.

Szegénysorsu és legalább jó előmeneteli növendékeink tandíjkezdményt kaphatnak.

A nyári szünet alatt az iskola igazgatósága minden kedden és csütörtökön délelőtt 10—12 óráig hivatalos órát tart, amely időben mindennemű iskolai ügyben készséggel ad felvilágosítást a szülőknek.

T e r e f e r e

Tarandiné: Az „Endrői Asszonyok Szövetségének” (EASZ) választmányi gyűlését azon reménységgel nyitom meg, hogy tanácskozásunk komoly tárgyalagos menete egyesületünk régi hírnevének és a női-nem magasabb hivatásának mindenben megfelel. Sajnálattal jelentem, hogy két illusztris tagtársunk: Hekuba Jeremiásné és Postpisi Floránné kivételes fontosságú elfoglaltságuk miatt kimentették magukat. Ezek után felkérem Szende Julika titkárnkat, hogy egyeletünk tavaszi működését vázolni sziveskedjék.

Szende Julika: Örömmel jelentem, hogy Szövetségünk taglétszáma örvendetesen szaporodik. — Különösen azon modern hölgytársaink, kiket nem köt le a sok gyermek-nevelés gondja, csatlakoznak hozzánk szép számban. — Kulturális szakosztályunk megnyitotta a tanácsadó-irodát és már is sokan keresték fel érdekes kérdéseikkel irodánkat. Természetesen a panaszok is gyakoriak. Legtöbbször a férfiak zsarnoksága és kíméletlen bánásmódja a léma. Valóban a női nem legnagyobb ellensége a férfi had. A tömeges jelentések ezt igazolják.

Fecseghyné: No-no drágám. Én ismerek egy deli külterületi özvegyet, akire igen mosolygós szemeket vetsz! Ő is ellenséged?

Csömörné: Mi van abban?! A szentírás is azt tanítja, hogy szeressük ellenségeinket! Julika is csak a parancsot akarja teljesíteni.

Piskótáné: Pedig jobban tené, ha pártában maradna. Amennyi bosszuságot és kíméletlenséget kell elszenvednünk férjuraimektől, az még a közismert női türelmet is túlhaladja. Legutóbb az én drága uramtól is olyat káptam, hogy azt hittem, a guta üt meg. — Hisz tudjátok, hogy még alig értem el az ötven évet és eléggé jól tartom magam. Tudjátok, hogy az uram finom szivarokat tart odahaza. Gondoltam, hogy miért csak a Veréblyné hencszen a dohányzásával, hát rágyújtottam én is egy szivarra. Éppen a napokban készült új ruhám volt rajtam és tet-szenivágyóan odaálltam az uram elé és megkockáztattam, hogy „ugy-e nem is nézek ki vénasszonynak?” Nem, — felelt az ujság mögül drága férjem, hanem vénembernek. — Hát ezt kapjuk mi hűségünkért, jóságunkért.

Sziporkáné: No én kibabráltam az én házastárs uracska-mal. — Panaszkodott, hogy állandóan ideges vagyok, folyton zsörtölődöm és kiadta a szörnyű parancsot, hogy vizsgáltsam meg magam az orvossal.

Cseh doktor ur azt mondta, hogy idegeim nagyon gyöngék és vennem kell valamit.

Kubacsekne: No és mit vettél?

Sziporkáné: Hát az uram kabátja zsebében találtam egy eltított tiz pengőt és vettem egy kalapot. Azóta az idegeim is jobbak.

Mucsayné: Ebből tanulhatunk valamennyien. A közmondás is azt mondja, hogy „az asszony pompára, a pénz elköltésére jó”.

Ragyásné: Hát inkább mi költjük, mint a férjeink kocsmára és kártyára. — Nem borzasztó, hogy legutóbb is az uram hajnali 4 óra után jött haza. A Domszögön nem lehetett, mert ott 9-kor, a Népházban sem, mert ott meg tizenkettőkor zárnak. Hát képzeljétek, az egyik korcsmában szórakoztak négyesben. Amikor belépett, már láttam, hogy nincs magánál. Csillogott a szeme, sokat beszélt, kedveskedni akart, de én ugyancsak rárvalltam, hogy „Te vén disznó, öreg korodra se jön meg az eszed?” Olyan részeg vagy, mint a csap! És erre azt felelte, hogy „igaz anyjuk, hogy kissé kaptos vagyok, de nem tehetek róla. Én fizettem egy liter bort, a Jóska koma kettőt, a Feri hármát, a Laci négyet. Ki kellett tartani, amíg elfogy, mert még azt mondhaták volna, hogy gyáva vagyok és félek a feleségemtől!” — Hát képzeljétek, ilyen kifogással mert elém állni. Én sem voltam rest, hanem megmostam a fejét amugy alaposan és végül azt kiállítottam neki, hogy most pedig takarodj, mert megvetlek.

Rusnyákné: No és mit mondtott?

Ragyásné: Azt dünnyögte részeg röhléggel, hogy ne engem vess meg, hanem vedd meg az ágyat. — Elnevettem magam az akasztófahumoron, s lefektettem a pernahajdert. —

Szarkáné: Ez még hagyján. Az én uram rosszabul járt. Éjjel két óra lehetett, amikor az ablak alatt beszédet hallok. Jobban figyelek és hallom ám, hogy valaki azt mondja oda-künn: segíts rajtam öregem, csak nem fogsz itt hagyni? Emelj fel. — Erre megszólal az uram, nagy dadogva, hogy „felemelni azt nem bírlak, de annyit megteszek az érdekedben, hogy melléd fekszem”. Szóltam a gyerekeknek, azok cipelték be a vén trotylit. — Hát nem borzalmas az asszonyok sorsa?

Tarandiné: Értékes tanács-

kozásunk többi pontjait talán el is hagyhatjuk a legközelebbi gyűlésre. A mai anyag annyit megfontolást és előkészületet kíván, hogy a választmányunk éppen elég dolgot és elfoglaltságot ad a leigázott és mellőzött női nem állapotának javítására. — Indítványozom, hogy az alkohol tilalom elrendelését sürgősen kérjük a M. Kir. Pénzügyminisztériumtól. Addig is erős összefogással tegyünk róla, hogy a férjek zsebpénze felére csökkenjen, s a megta- karított fölösleget hiányos ruhatárunk kiegészítésére fordítsuk. Leányainkat pedig őrizzük és világosítsuk fel, hogy a világ legborzalmasabb hörtöne a házasság. Feljenek tőle és óvakodjanak, mert valami gézengúz előbb-utóbb rabszolgasorba csalogatja őket. — Indítványozom: mondja ki az EASZ, hogy leány-tagjai fogadalmat tesznek arra, hogy soha férjhez nem mennek. — Szavazásnál az ötven éven felüliek az elnöknő javaslatára, az aluliak ellene szavaztak. A gyűlés nagy izgalmak és szörnyű vitatkozás között oszlott szét. —

Kapitalista szociálisták.

A szociálista iratok és agitátorok a szakszervezet tagjait a kapitalisták és az egyház elleni gyűlölettel fűtik. A munkásság minden nyomorát e két „hatalmasságra” vezetik vissza. Egyik előkelő fővárosi lapban olvassuk, hogy a kapitalizmus csak a szegényebb és hiszéken munkásréteg részére mumus és ijesztő rém, a pártvezérek szívesen barátkoznak vele, sőt sokan előkelő helyet vívnak ki maguknak a kapitalisták soraiban. A francia szociálisták vezére, a most miniszterelnökké kinevezett Blum Léon, aki büszkén vallja most is magát izraelitának, többszörös milli-omos, aki vagyonát repülőgépgyárakba helyezte el. Innen magyarázható az a tény, hogy Léon Blum szörnyen sürgette a francia-szovjet paktum megkötését, mert a bolsevik Oroszország rengeteg értékű repülőgépet rendelt a francia gyárakban. A miniszterelnök fizetésén kívül még évi 60.000 frank képviselői fizetést és 36.000 frank nyugdíjat is húz — mint ny. államtanácsos a jelen kapitalista szociálista vezér.

De többen is követik. Egy másik francia szociálista — mint ludokina kormányzója évi 600.000 frank fizetést húz. A nemzetközi munkahivatal nemrég elhunyt szociálista főtitkára — Albert Thomas évi 450.000 frank tiszteletdíjat és reprezentációs költségekre évi egy millió frankot kapott, a sztájkok híres rendezője: Zyromszky, mint államhivatalnok évenként 100 ezer pengő felüli jövedelmet élvez.

Mi is emlékezünk valamire. Amikor Budapesten, de sok helyütt a vidéki városokban is a lakosság gerstlin és sárgarépán élt, ugyanakkor a vezér urak nap-nap után az Astoriában mutatott, s amikor menekülniök kellett, Kun Béla, Pogány, Szamuely és társaik ládáikban lopták ki az ország arany pénzét, s hagytak itt az ország kasz-szájában néhány köteg értéktelen fehér „szovjetbankót!”

Igy fest az életben a munkásság pártadóján felülre került vezér urak boldog, kapitalista élete!

Közgazdaság

A kormány — az Alföldért

A költségvetés

tárgyalása alkalmával a Pénzügyminiszter érdekes nyilatkozatot tett a Kormány terveiről az Alföld közgazdasági fejlesztéséről illetően.

Már a jövő évi költségvetésbe az Alföld öntözésére és csatornázására 5 millió pengőt, egyéb vízmunkálatokra 500 ezer pengőt, az Ármentesítő Társulatok munkálataihoz államsegély címén 500 ezer pengőt, tagosításra 350.000 pengőt, vidéki városokban hűtőházak létesítésére 250.000 pengőt állított be a kormány.

Nagy megnyugvásunkra kijelentette még a Pénzügyminiszter, hogy az Alföld öntözési kérdését 15—25 évre terjedő programmal gondolja megvalósítani, aminek az első évére 5 millió pengőt irányoz elő, de ezt az összeget a következő években is be akarja állítani a költségvetésbe.

Az Alföld fásítását 10-12 év alatt, tehát gyors tempóban óhajtja befejezni. Az ideig 300 ezer pengő helyett a jövőben 1 millió pengővel kívánja növelni az alapot.

Megemlékezett a községi és megyei bekötőutak építésének folytatásáról is. Az Alföld mezőgazdasági érdekeire tekintettel a költségvetésben 1 millió pengőt állított be és ad a vármegyéknek, a bekötőutak további kiköveztetésére.

Reméljük, hogy a szépen induló „Alföld-szanálási“ program a jövőben sem ütközik akadályokba, s a régebben elhanyagolt országrész mezőgazdasága is erőteljes fejlődésnek indul.

Zöldmező kongresszust

tartott az ország gazdaközönsége Magyaróváron Pünkösdtől két ünnepén. Albrecht kir. herceg elnöksége alatt — a Zöldmező mozgalom országos vezetői tartottak értékes előadásokat a szövetség fontos közgazdasági működéséről és jelentőségéről. Majd a kijelölt mintatelepeket és Frigyes főherceg modern minta-gazdaságát tekintették meg a jelen voltak. Endrődről Harsányi László főjegyző és Kovács Sándor községi dadza képviselték a helyi Zöldmező-szövetséget. Gazdáinkat még az a kitüntetés is érte, hogy a megalakult Országos Szövetség választmányában is helyet kapott.

Mi lesz a búza ára?

Az Országos Mezőgazdasági Kamara legutóbbi igazgatóválasztmányi ülésén az új termény értékesítésével kapcsolatos kérdésekkel foglalkozott.

Mecsér András elnök bejelentette, hogy a közeli hetekben végzett kereskedelmi tárgyalások azt eredményezték, hogy emberi számítás szerint az összes mezőgazdasági termények biztosítottak tekinthetők. — A választmány egyhangú elismeréssel fogadta Mecsér azon bejelentését, hogy a búza árak egy fillérrel sem mehetnek a tavalyi árak alá. E felfogást a Kamara Vezetősége eljuttatja a földmivvelésügyi miniszterhez is.

A keresztény magyar ipar

és kereskedelem országos ünnepi nagygyűlését rendezte meg a Baross-Szövetség Szegeden. Az ünnepségen József Ferenc kir. herceg, Bornemissza Géza iparügyi és Winckler István kereskedelmi miniszter is résztvettek. A Dómtéren 25.000 főnyi közönség jelent meg, köztük 10.000 szegedi iparos céházslókkal, céhládákkal és ipari számszámokkal, amelyeket Raskó Sándor szegedi prelátsplebános nagy segédlettel áldott meg.

A nagygyűlésen József Ferenc kir. herceg a nemzeti ipar és kereskedelem nagyfősségéről beszélt, s azt hangoztatta, hogy „a hecsületes munka a nemzet vagyona, a tőke lelke, a nemzet építőköve és alkotórésze.“ Nagy tetszéssel fogadott beszédében a magyar nőket hívta fel a magyar áruk vásárlására.

Bornemissza Géza iparügyi miniszter a Baross-Szövetség fontos célkitűzéseit ajánlotta figyelmébe az ipar és kereskedelem vezetőségének és jogosnak ítélte az ifjú nemzedék azon törekvését, hogy az iparban és kereskedelemben a keresztény magyarságnak minél nagyobb helyet biztosítsanak.

Winckler István kereskedelmi miniszter figyelmeztette a magyar kereskedőket, hogy amikor magyar árut vesznek a kezükbe, érezniük kell, hogy nemzeti hivatást teljesítenek, mert ezzel az áruval a magyar nemzetgazdaság megerősödésének ügyét is szolgálniuk kell. A jobb magyar jövő hasznos munkása legyen minden mezőgazda, iparos és kereskedő.

A Hungária-szállóban tartott diszebed után a vendégek meglátogatták a szegedi ipari vásárt és hosszasan szemlélték a kisiparosok kiállított remekeit.

A szentesi mezőgazdasági munkások

— lelkiismeretlen izgatók felbujtására — nem akarnak aratási munkát vállalni. — A szentesi gazdák most kéréssel fordultak a vármegyei Gazdasági Egyesülethez, hogy idegen munkásokat alkalmazhassanak az aratásra.

Kozma György dr. főispán most komoly figyelmeztetéssel fordult a munkásokhoz, hogy ne mulasszák el a nyári munkaalkalmakat, mert a télen inasgymunkára nem számíthatnak. A magyar állam nem élelmezhet olyanokat, akik a saját hibájukból nem akarnak önmagukról gondoskodni.

Terményárak.

A gabonaárak — a jó termés ígérkezésével — az elmúlt hetekben jelentősen csökkentek. Tiszavidéki búzát a gabona-tőzsdén 14.50—15.10-es áron jegyezték. De esett a tengeri, rozs és árpa ára is.

Az állatárak jól tartják magukat. Különösen a juh és marha árak értek el jelentékeny emelkedést. A tavaly nyáron még 140—150 pengős tehének a vásárokon 260—280 pengőn cseréltek gazdát. A választott jobb bárányok 10—12 pengős áron keltek el. Szomorú jelenség azonban az, hogy gazdáink nagy része az elmúlt aszályos években jószágfőlöslégük nagy részét kénytelenek voltak piacra dobni, s így a mostani nagy árak hasznát nem élvezik.

ÚJ MENETREND

Május 15-től október 3-ig

Gyomáról — Budapestre

Személyvonat:	0.05	—	4.50
"	5.45	—	10.30
Gyorsvonat:	10.07	—	13.00
Személyvonat:	14.30	—	19.20
Gyorsvonat:	15.59	—	19.50
Motorvonat:	19.29	—	23.39

Budapestről — Gyomára

Személyvonat:	6.17	—	10.27
Gyorsvonat:	9.00	—	11.57
Gyorsvonat:	14.40	—	17.36
Személyvonat:	17.10	—	20.39
"	21.40	—	2.21

A reggeli szarvasi vonat 6.35 órakor indul.

A Budapestről 17.10 órakor induló vonat Szolnokig sebesvonat.

A Gyomáról 19.29 órakor induló vonat Szolnoktól sinautó.

HIRDETÉSEK

Endrőd — Gyomai Takarékpénztár Rt. Endrőd

Főintézet: Gyoma. Telefon: Endrőd 2. Folyósít rövidlejáratú mezőgazdasági kölcsönöket. Elfogad felmondás nélküli betéteket a legmagasabb kamattal melletti. Foglalkozik a banküzlet minden ágával, szelvénybevitelléssel, arany- és ezüstpénzek, valamint külföldi pénznemek beváltásával a mindenkori legmagasabb árfolyamon. Mindennemű felvilágosítással és utbaigazítással díjtalanul áll rendelkezésre az Igazgatóság.

Endrődön a Nagyperesdülőben 8 kis hold, Décspáskumon 1 k. hold 266 n. öl föld kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Kaliforniai pajzstetűtől mentes Gyümölcsfát, Magastörzsű és bokor-rózsát, díszfát, diszcserjét, Évelő virágot, Gyökéres szőlővesszőt stb. bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít Unghváry József iskolája Cegléd Budapesti iroda VI. Andrássy ut. 56. Oktató nagy árjegyzék ingyen.

Elegendő jelentkező esetén hetenként állandó autójárat indul Hajdusoboszló gyógyfürdőre. Jelentkezni lehet Endrőd-Gyomai Takarékpénztárnál.

„JÖVŐNK“ a magyar földmunkások népszerű heti lapja Szerkesztőség és Kiadóhivatala Budapest, József u. 61 szám.

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Rt. mindenféle gabonáneműt magas piaci áron vásárol.

ÓRAK ÉKSZEREK DISZTÁRGYAK
dus választékban
finom minőségben
TAUBER
MEZŐTUR
Gimnáziummal szemben

A Katolikus Népszövetség Temetkezési Segítőpénztára

utján mindenki könnyíthet az elhalálozás miatt jelentkező gondon, megnyugvást szerezhet magának és családjának

Iratkozzék be tagul mert ezáltal csekély havi tagsági díj ellenében oly összegű temetési segélyről gondoskodik, amelyből a gyógykezelés, temetés minden kiadása fedezhető. A temetési segélyakciót a nagyváradi egyházmegyei Apostoli Kormányzó ur 1933/1933 sz. alatt jóváhagyta és ajánlja.

Tagfelvételi és a díjak betétele az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Rt.-nél Endrődön.

Tag lehet minden 14—65 év közötti egyén.

Orvosi vizsgálat nincsen! Legkisebb havi díj 50 fillér.

„Az Egyházmegyei Hatóság 1238/1934. számú engedélyével.“

Szerkesztésért és kiadásért felelős: Stefan Béla.

Nyomtatta a „Hungária“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.
Felelős üzemvezető: Teket Sándor,